

การดำรงชีวิตอย่างพอเพียง

ศจ.ดร.นันทชัย มีชูชน

คำนำ

“ชีวิต” และ “วิถีชีวิต” เป็นของกลุ่มกันที่แยกกันไปออกเปรียบเสมือนกับขาสองขาของคน ปีกสองปีกของนกและราง 2 รางของรถไฟคริสตชนกล่าวว่าตน ได้รับชีวิตใหม่จากพระเยซูคริสต์ และชีวิตใหม่นี้ก่อให้เกิดวิถีชีวิตแบบใหม่ด้วย ถ้าชีวิตที่ได้รับจากพระเยซูเป็นชีวิตใหม่ วิถีชีวิตของคริสตชนก็น่าจะเป็นวิถีชีวิตใหม่นี้ปรากฏอยู่ในคำสอนของพระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิมและภาคพันธสัญญาใหม่ คริสตชนไทยทุกคนย่อมดำเนินชีวิตของตนตามวิถีไทยและเดินตามวัฒนธรรมไทยอันไม่ขัดกับพระคริสตธรรมคัมภีร์ และน้อมนำเอาพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไว้เหนือกเกล้า เพื่อเป็นหลักในการดำรงชีวิตด้วยหลักคุณธรรม 4 ประการ และหลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่คริสตชนไทยทุกคนปรารถนาเดินตาม เพราะว่าหลักคุณธรรม 4 ประการ และหลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักธรรมอันเป็นสากลของเกือบทุกศาสนาในโลก และสอดคล้องกับคำสอนในพระคริสตธรรมคัมภีร์ทั้งในภาคพันธสัญญาเดิมและภาคพันธสัญญาใหม่ บทความนี้ผู้เขียนได้แสดงให้เห็นว่า: (1) หลักคุณธรรม 4 ประการและหลักเศรษฐกิจพอเพียงสอดคล้องกับหลักธรรมในคริสตศาสนาอย่างไร และ (2) รายละเอียดบางประการแห่งหลักธรรมของคริสตศาสนาที่เกี่ยวข้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงและหลักธรรม 4 ประการ

แม้การดำเนินชีวิตประจำวันของคริสตชนไทย ย่อมได้รับอิทธิพลมาจากชาติ ศาสนาคริสต์และพระมหากษัตริย์ก็จริงแต่สิ่งทีคลใจคริสตชนให้มีใจปรารถนาที่จะดำเนินชีวิตตามคำสอนในพระคริสตธรรมคัมภีร์และตามคุณธรรมที่ประเสริฐต่าง ๆ คือ ชีวิตใหม่ที่พระเจ้าทรงประทานให้แก่คริสตชนโดยทางพระวิญญูณบริสุทธิ

ชีวิตใหม่นี้สร้างพลังให้ประพฤติกรรม มิใช่ให้ประพฤติกรรมได้เฉย ๆ แต่ประพฤติเพื่อถวายเกียรติแด่พระเจ้าและพระมหากษัตริย์

คำจำกัดความ : “การดำรงชีวิตอย่างพอเพียง”

หมายถึงการดำรงชีวิตตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวใน 2 ด้าน ด้านแรกเป็นด้านเศรษฐกิจ โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง และด้านที่สองเป็นด้านคุณธรรมโดยยึดหลักคุณธรรม 4 ประการ

หลักการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง คือการดำรงชีวิตของตนและช่วยให้ส่วนรวมให้อยู่พอกิน เป็นการดำรงชีวิตและทำงานอย่างสงบ และตั้งจิตอธิษฐานให้คนไทยทุกคนมีความปรารถนาให้คนในชาติมีชีวิตแบบพออยู่พอกิน ไม่ใช่เจริญรุ่งเรืองอย่างยอด และพยายามช่วยกันรักษาสภาพอยู่ดีกินดีพอสมควรของประชาชนทั้งประเทศไว้ได้ หลักธรรม 4 ประการ คือ: (1) รักษาความสัตย์ มีความจริงใจต่อตัวเองที่จะประพฤติปฏิบัติ แต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม

(2) รู้จักข่มใจตนเอง และฝึกใจของตนให้ปฏิบัติอยู่ในความดีนั้น (3) รู้จักอดทนอดกลั้น อดออม ที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัตย์สุจริต ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลประการใด และ (4) รู้จักระวังความชั่ว ความทุจริต และรู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

หลักคุณธรรม 4 ประการและหลักเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับหลักธรรมในคริสต์ศาสนาอย่างไร

1. **หลักคุณธรรมข้อแรก** คือ การรักษาความสัตย์ ความจริงใจต่อตัวเองที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม หลักธรรมข้อนี้ตรงกับพระธรรมอพยพ 20:16 ที่ว่า “อย่าเป็นพยานเท็จใส่ร้ายเพื่อนบ้าน” การพูดความจริงต่อคนอื่นและตัวเอง เป็นการชำระศักดิ์ศรีของตนเองและผู้อื่นเอาไว้ เพราะศักดิ์ศรีของมนุษย์เป็นมาจากพระเจ้า เราจึงควรรักษาความสัตย์ เราจึงไม่ควรใช้คำพูดใดๆ ที่ผิดไปจากความจริงเพื่อผลประโยชน์แห่งตน หรือเพื่อทำลายผู้อื่น การพูดสิ่งใดผิดไปจากความจริงอาจไปทำลายเกียรติศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของคนอื่นและตนเองได้ พระคัมภีร์สอนให้เราเป็นคนดีทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อคนอื่นก็เพราะการกระทำความดีความประพฤติดีความประเสริฐของพระเจ้า มีคนบางคนเป็นคนดีก็จริงแต่บางคนดีเฉพาะตัวภาษาอังกฤษประโยคหนึ่งกล่าวว่า **They are good, but good for nothing** หมายความว่า พวกเขาเป็นคนดี แต่ดีอย่างสูญเปล่า พระเจ้าเป็นองค์บริสุทธิ์และยุติธรรม พระองค์สนใจมนุษย์ คริสตชนจึงไม่ควรเป็นคนดีเฉย ๆ แต่ความดีนั้นต้องส่งผลต่อคนอื่น สังคม และโลกด้วย

2. **หลักคุณธรรมข้อสอง** คือ การรู้จักข่มใจตนเอง และฝึกใจตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัตย์ความดีนั้น หลักธรรมข้อนี้สอดคล้องกับพระธรรมสดุดี 34:19;35:13: อิสยาห์ 53:7; 58:10 และพระธรรม 1 เปโตร 1:13 พระเจ้าจะทรงเมตตาผู้ที่ถูกข่มใจ เพราะการที่จะเป็นคนดีคนชอบธรรมต้องถูก

ข่มใจหลายอย่าง พระเยซูเองก็ถูกข่มใจและตัวของพระองค์เองก็ต้องข่มใจเลือกที่จะเดินในทางของพระเจ้า และน้ำพระทัยของพระองค์เสมอ พระเจ้าสัญญาว่าคนที่ถูกข่มใจจะได้รับความอิมใจ

3. หลักคุณธรรมข้อสาม คือ การอดทน อดกลั้น และอดออมที่จะไม่ประพฤติดังความชั่วสุจริตไม่ว่าด้วยเหตุผลประการใด หลักธรรมข้อนี้ตรงกับพระธรรม สุภายิต 14:17; โรม 12:12; 1 โครินธ์ 13:4; 2 โครินธ์ 6:4; เอเฟซัส 4:2;2 เทสะโลนิกา 1:4; 2 มิโมธี 4:2,5; ฮีบรู 5:2,10:32, ยากอบ 5:7,8,11; โรม 3:25;9:22; 2 เปโตร 3:9,15 พระธรรมข้อนี้สะท้อนพระลักษณะของพระเจ้าในข้อที่ว่า พระเจ้าอดกลั้นพระทัยไว้ช้านานต่อความผิดบาปของมนุษย์ พระคัมภีร์สอนให้คริสตชนอดทนต่อความยากลำบากทั้งปวง และความรักของพระเจ้าทำให้คริสตชนอดทนได้ พระคัมภีร์สอนว่าการปฏิบัติกับผู้อื่นหรือการแก้ไขความไม่ถูกต้องไปสู่ความถูกต้องนั้นต้องอาศัยความอดทน อดกลั้นอย่างสูง ทั้งยังต้องมีใจถ่อมลงอดทนนานด้วย เพราะการดำรงชีวิตด้วยธรรมนั้นต้องอดทนต่อความยากลำบากด้วย คือ อดทนในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ และความอดทนนั้นเป็นความอดทนที่ยาวนานจนกว่าองค์พระผู้เป็นเจ้าจะเสด็จกลับมา พระคัมภีร์สอนว่า ผู้ที่อดทนก็เป็นสุขส่วนการอดออมนั้นผู้เขียนได้แยกอธิบายในหลักเศรษฐกิจพอเพียง

4.หลักธรรมข้อสี่ คือ การรู้จักระวังความชั่ว ความทุจริต และรู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมืองตรงกับหลักธรรมที่ปรากฏในพระคริสตธรรมคัมภีร์ โยบ 1:1; โยบ 8:20; สดุดี 5:4;7:14; สุภายิต 3:7; พิลิปปี 2:5-8 พระเจ้าทรงพระประสงค์ให้เราหันจากความชั่วร้าย เพราะพระองค์จะไม่ไ้จุนผู้กระทำความชั่วร้าย และความชั่วร้ายจะไม่อาศัยอยู่กับพระองค์เพราะคนชั่วเท่านั้นที่จะก่อความชั่วร้ายขึ้น พระธรรมสอนให้เราหันกลับจากความชั่วร้ายโดยให้ยำเกรงพระเจ้า

หลักคำสอนของคริสเตียนที่เรียกว่าพระมหาบัญญัติ คือ จงรักเพื่อนบ้านเหมือนรักตนเอง หลักธรรมข้อนี้เป็นเหตุให้ คริสตชนเลียนแบบพระเยซูเพราะพระองค์ทรงสละและทรงรับสภาพทาสและทรงถือกำเนิดเป็นมนุษย์และเมื่อทรงปรากฏพระองค์ในสภาพมนุษย์แล้ว พระองค์ก็ทรงถ่อมพระองค์ลงยอมเชื่อฟังจนถึงความมรณา กระทั่งความมรณาที่กางเขนชีวิตของพระเยซูเป็นชีวิตที่เป็นแบบอย่างของการเสียสละประโยชน์ในชีวิตของตน เพื่อประโยชน์ของประชาชนในโลกนี้ และคริสตชนถูกเรียกให้ดำเนินชีวิตตาม

หลักเศรษฐกิจพอเพียง

สำหรับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ผู้เขียนลอกพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงพระราชทานแก่คณะผู้แทนสมาคม องค์การเกี่ยวกับศาสนา ครูนักเรียนโรงเรียน ต่าง ๆ นักศึกษา

มหาวิทยาลัยในโอกาสเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย ในวันพุธที่ 4 ธันวาคม 2517 ดังนี้

“ขอให้ทุกคนมีความปรารถนาที่จะให้เมืองไทยพอยู่พอกิน มีความสงบและทำงานตั้งจิตอธิษฐาน ปฏิธานจุดมุ่งหมายในแง่นี้ในทางนี้ ที่จะให้เมืองไทยพอยู่พอกิน ไม่ใช่รุ่งเรืองอย่างยอดช่วยกันรักษาส่วนรวมให้อยู่ดีกินดีพอสมควร ขออย่า พอควร พออยู่ พอกิน มีความสงบ”

เมื่ออ่านพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็อดคิดถึงสภาพชีวิตที่พอยู่พอกินของคนไทยในชนบท ที่อาศัยตามหมู่บ้านในชนบท ชีวิตของประชาชนได้สัมผัสกับอิทธิพลของวัตถุนิยมบ้าง แต่ไม่มากเท่าคนในเมืองใหญ่ประชาชนเหล่านี้ไม่ได้หายไปวัน ๆ หนึ่ง แต่เขาทำงานหนัก และทนทุกข์เพื่อจะมีชีวิตพอยู่พอกิน วิธีการดำรงชีวิต วิธีการทำมาหากินจะเป็นวิถีแห่งความมัธยัสถ์ เพื่อดำรงชีวิตในหมู่บ้านให้มีความสุข

ผู้เขียนนึกถึงคำพูดของจอห์น เวสเลย์ที่ว่า “จงหาเงินให้มาก ใช้จ่ายให้มากเก็บให้มาก ให้คนยากจนให้มาก และถวายพระเจ้าให้มาก” ผู้อ่านลองพิจารณาว่า ผู้ที่ทำตามนี้จะมีลักษณะชีวิตอย่างไร หลักเศรษฐกิจพอเพียงสอดคล้องกับพระคัมภีร์หลายข้อดังนี้ : ลูกา 2:15; มัทธิว 19:23; 1 ทิโมธี 6:18; 2 โครินธ์ 8:9; กิจการ 4:34 และ 2 โครินธ์ 8:14

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมิได้ทรงมีพระประสงค์ให้คนไทยเป็นคนยากจน หรือทำตัวเองให้ยากจน หรือให้ใช้ชีวิตอยู่แบบถาปณีชีไพรแต่ให้พอยู่พอกิน หลักนี้ตรงกับแนวคิดของพระคัมภีร์ที่ว่าพระเจ้าสร้างโลกนี้อย่างสมบูรณ์ สรรพสิ่งที่พระเจ้าสร้างล้วนประเสริฐ พระเจ้าอยากให้เราใช้สิ่งเหล่านั้นอย่างมีความสุข หากเราดำเนินชีวิตที่เหมาะสมเราก็จะไม่ผลาญทรัพยากรของพระเจ้าอย่างฟุ่มเฟือย เราก็จะไม่โลภในทรัพยากรของคนอื่นและประเทศอื่น เราก็จะไม่เมตตาสงสารคนยากจนแต่พระเจ้าก็ไม่ประสงค์ให้เราอดมือกินมือ คือข่มเหงชีวิตของตนโดยทำให้เกิดความยากลำบากด้วยการเป็นคนยากจน แต่คริสตชนควรจะใช้เงินให้น้อย แต่ให้คนยากจนขัดสนมาก คริสตชนมีเหตุผลส่วนตัวจากพระคัมภีร์ในการมี ชีวิตพอยู่พอกินก็เพราะ คริสตชนถูกสอนให้รักเพื่อนบ้านเหมือนรักตัวเอง พระคัมภีร์สอนไม่ให้เราโลภ เพราะคนเราไม่ได้มีชีวิตโดยอยู่กับความฟุ่มเฟือย เพราะความรวยและการเจริญอย่างยอตนนั้น ทำให้เกิดความวิตกกังวลเป็นอนิจจัง และเป็นความมั่นคงที่หลอกลวง พระคัมภีร์เตือนว่ายิ่งรวยอาจยิ่งไปบีบบังคับคนที่อ่อนแอได้ และคนรวยจะเข้าสวรรค์ก็ดูจะยากจริง ๆ

การดำเนินชีวิตพอยู่พอกินนั้น คริสตชนเลียนแบบพระชนม์ชีพของพระเยซู ผู้ซึ่งเสด็จมาอยู่กับคนยากจน คริสตจักรในยุคแรกจึงดำรงชีวิตแบบพระเยซู ทำให้ประชากรในคริสตจักรมีกินมีใช้ถ้วนหน้ากัน ไม่มีใครขัดสนเลย เพราะเขาเสียสละกันทุกคน เพราะนึกถึงผลประโยชน์ของคนอื่น

รายละเอียดบางประการแห่งหลักของคริสตศาสนาที่เกี่ยวข้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงและ หลักธรรม 4 ประการ

***การทรงสร้างพระเจ้าหลักศาสนศาสตร์ของเศรษฐกิจพอเพียง

คริสตชนนมีศการพระเจ้าและถือว่าพระองค์เป็นผู้สร้างสรรพสิ่งในโลก และจักรวาล บรรดา
สรรพสิ่งที่พระเจ้าทรงสร้าง ล้วนแต่เป็นสิ่งประเสริฐทั้งสิ้น (1 ทิโมธี 4:4;6:17) เราได้รับสิ่งดีทุกวันจาก
พระหัตถ์ของพระองค์ก็เพราะว่า พระองค์ทรงปรารถนาให้เราใช้สิ่งดีที่พระองค์ทรงสร้างนั้นอย่างมี
ความสุข พระองค์มีพระประสงค์ให้มนุษย์ได้แบ่งปันสิ่งดีเหล่านั้นต่อกัน เพื่อว่ามวลมนุษย์ทั้งโลกจะมี
ความสุขไปด้วยกัน ด้วยเหตุผลนี้คริสตชนจึงต่อต้านการทำลายสภาพแวดล้อมที่พระเจ้าได้ทรงสร้างไว้
การผลาญทรัพยากรธรรมชาติอย่างฟุ่มเฟือยโดยไม่จำเป็น และความโลภในวัตถุต่าง ๆ ของคนอื่น
คริสตชนรู้จักเมตตาสาธาณชนยากจน เพราะคริสตชนเข้าใจว่า ความยากจนเป็นผลลัพธ์ของการไม่ใช้
เศรษฐกิจพอเพียงและไม่ใช้การถนอมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการดำรงชีวิต ในเวลาเดียวกันคริสต
ชนก็ไม่สนับสนุนให้มนุษย์ทำตนเองเป็นคนอดมือกินมือ เพราะการกระทำเช่นนั้น คริสตชนได้ปฏิเสธ
ความดีของพระเจ้าผู้ทรงประสงค์ให้มนุษย์ทุกคนได้รับสิ่งดีอันอุดมจากพระองค์

**การทรงมอบของพระเจ้าให้มนุษย์เป็นผู้ดูแลรักษาสรรพสิ่งที่ทรงสร้าง : หลักศาสน ศาสตร์ของการบริหารจัดการเศรษฐกิจพอเพียง

เมื่อพระเจ้า ทรงสร้างมนุษย์ให้เป็นชายและหญิง และให้มนุษย์ทุกคนมีพระฉายาของพระเจ้า
นั้นพระองค์ให้มนุษย์มีสิทธิอำนาจในการบริหารจัดการดูแลสรรพสิ่งในโลกนี้ทั้งหมด (ปฐมกาล.1:26-
28) พระเจ้ามีพระประสงค์ให้มนุษย์ดูแลธรรมชาติที่พระองค์ทรงสร้างมนุษย์จึงมีหน้าที่ต้องแบ่งปัน
ทรัพยากรธรรมชาติที่พระเจ้าสร้างในโลกนี้ต่อเพื่อนมนุษย์ ถ้าเมื่อไรมนุษย์มีความรักและความผูกพัน
ต่อเพื่อนมนุษย์และต่อพระเจ้าอย่างถูกต้องการแบ่งปันทรัพยากรเหล่านี้ก็จะถูกต้องด้วย เมื่อใดที่มนุษย์
ไม่แบ่งปันทรัพยากรอย่างถูกต้อง ความเป็นมนุษย์ในตัวมนุษย์จะถูกทำลายลงไป

หากเราไม่ดูแลทรัพยากรที่จำกัดในโลกนี้อย่างสัตย์ซื่อแล้วหากเราไม่พัฒนาทรัพยากรเหล่านั้น
ขึ้นมา และหากเราไม่แจกจ่ายต่อเพื่อนมนุษย์อย่างยุติธรรมแล้ว เราก็ปฏิเสธพระเจ้า และดำเนินชีวิตโดย
ไม่เชื่อฟังพระองค์ และมีส่วนทำให้มนุษย์เดินออกห่างจากพระเจ้าไปในโลกนี้ เราจึงควรให้เกียรติแด่
พระเจ้าว่า พระองค์เป็นเจ้าของสรรพสิ่ง เราเป็นแต่มนุษย์ที่พระเจ้าให้ดูแลของพระเจ้า เรามิได้เป็น
เจ้าของทั้งที่ดินบนพื้นพิภพและสรรพสิ่งที่เราถือครองแต่อย่างใด แต่พระเจ้าทรงประทานให้เราใช้เพื่อ
ประโยชน์ของเราและของเพื่อนมนุษย์ และกระทำให้ความยุติธรรมเกิดขึ้นแก่คนยากจน ผู้ซึ่งไร้

อำนาจในการต่อรอง และมักถูกเอาเปรียบจากเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ดังนั้นหลักเศรษฐกิจพอเพียงในศาสนาคริสต์ หาใช่เป็นแต่การดำเนินชีวิตที่พออยู่กินของตนเฉย ๆ ไม่แต่ยังรวมไปถึงการบริหารจัดการประชากรในสังคมให้มีระดับการครองชีพแบบเศรษฐกิจพอเพียงด้วย โดยเกื้อกูลคนยากจนขึ้นจนระดับเศรษฐกิจที่อยู่ในระดับที่พอเพียง และช่วยให้คนมั่งมีเห็นสังขรณ์โดยพระวาจาและฤทธิ์เดชของพระเจ้า ให้รู้จักสละระดับเศรษฐกิจชั้นสูงของตน ลงมาดำเนินชีวิตในระดับเศรษฐกิจพอเพียง หรือลงมาใช้ชีวิตช่วยเหลือคนยากจน

****ความจนและความรวย : หลักศาสนศาสตร์ของการดำรงชีวิตโดยใช้เศรษฐกิจพอเพียง**

คริสตชนมีความเข้าใจว่าความจนที่อุบัติขึ้นโดยที่เราไม่ได้เป็นผู้เลือกนั้นเป็นวิถีที่ปฏิเสธความดีของพระเจ้า ในพระคัมภีร์กล่าวว่าคนยากจนมักปกป้องตัวเองไม่ได้และเป็นกลุ่มชนไร้ซึ่งอำนาจของตนพระเจ้าให้ผู้มีอำนาจร่วมทนทุกข์กับพวกเขา และให้ปฏิบัติหน้าที่ของตนตามที่พระเจ้าได้ทรงเจิมตั้งไว้ให้ปกป้องคนยากจนเพื่อให้เกิดความยุติธรรม

พระเยซู มักกล่าวคำที่ใจและความคิดของเราอาจเปิดรับได้ยาก พระองค์ตรัสว่า “จงระวังและเว้นเสียจากการโลกทุกประการ” และ “เพราะว่าชีวิตของเรามีได้อยู่ในการที่มีของฟุ่มเฟือย (ลูกา 12:15)” พระองค์มักเตือนเราถึงอันตรายของความร่ำรวย เพราะเงินนำมาซึ่งความวิตก ความเป็นอนิจจัง และความมั่นคงอันไม่จีรัง ความฟุ่มเฟือยและความร่ำรวยอันเกิดจากความโลภมีแนวโน้มไปบีบบังคับคนที่อ่อนแอและมักทำให้เกิดการเอนเอียงจากคนที่ทนทุกข์เนื่องจากความขาดแคลนของเขา พระคัมภีร์สอนว่า “คนมั่งมีจะเข้าแผ่นดินสวรรค์ก็ยากจริงหนอ” (มัทธิว 19:23)

คริสตชนเชื่อว่า พระเยซูทรงเรียกพวกเราบางคน (บางทีอาจเป็นตัวเรากี่ก็ได้) ให้เดินติดตามพระองค์โดยเลือกวิถีชีวิตที่เต็มใจจะเป็นคนยากจนเสียเอง พระเยซูทรงเลือกสาวกของพระองค์ให้ดำเนินบนเส้นทางชีวิตนี้กล่าวคือ พวกเขาเลือกเป็นคนยากจนเอง การเลือกพออยู่พอกินของเขาเป็นการตัดสินใจของตัวเอง สาวกของพระเยซูเลือกที่จะไม่ปรนนิบัติพระเจ้าและเงินทองในเวลาเดียวกัน แต่พระองค์ทำการปฏิรูปในใจคนรวยโดยให้คนรวยอยากรวยในความดีด้วย และปรารถนาที่จะแจกจ่ายทรัพย์สินของตนด้วยใจกว้างขวางต่อคนอื่น (1 ทิโมธี 6:18) ว่าไปแล้ววิถีนี้ คือวิถีที่พระเยซูทรงเลือกเดินเป็นแบบอย่างให้มนุษย์ได้เห็น เพราะแม้ว่าพระองค์ทรงเป็นพระเจ้าที่มั่งคั่งพระองค์ก็ยังยอมเป็นคนยากจน เพื่อเราจะได้เป็นคนมั่งมีเนื่องจากความยากจนของพระองค์ (2 โครินธ์ 8:9) การตัดสินใจดำเนินชีวิตแบบนี้ต้องลงทุนในชีวิตอย่างมากและต้องตั้งปณิธานที่จะเสียสละอย่างสูง คนที่เลือกวิถีเศรษฐกิจพอเพียงแบบพระเยซูต้องพึ่งในพระคุณของพระองค์ ต้องเต็มใจที่รู้จักคนยากจนและคนที่ถูกสังคมกดขี่ข่มเหงทางเศรษฐกิจ และความขาดของพวกเขาวินิจฉัยวิถีชีวิตแบบพระเยซูนี้ต้องถ่อมใจถ่อมชีวิตลงมาฟังว่าความยุติธรรมในสังคมที่ทำให้เกิดเศรษฐกิจพอเพียงไม่ได้เป็นเพราะอะไร และเต็มใจที่จะลดความทุกข์

ยากในชีวิตของคนยากจนลงและในยามที่คริสตชนอธิษฐาน คำอธิษฐานของเขาก็จะบรรจุกความห่วงใยของคนยากจนไว้เสมอ

****คริสตจักร : หลักศาสนศาสตร์ของชุมชนที่เชื่อในพระเจ้าที่ใช้วิถีเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักในการดำรงชีวิต**

คริสตชนที่เชื่อและศรัทธาในพระเจ้าและในพระเยซูเข้าใจว่าชีวิตของเขาเป็น “ชีวิตใหม่” และเขาคำเนินชีวิตใน “วิถีชีวิตใหม่” แล้วคริสตชนเหล่านี้เมื่อรวมตัวกันนมัสการพระเจ้าก็จะเป็น “คริสตจักร” คริสตจักรในยุคแรกหรือในศตวรรษที่ 1 เกิดขึ้นในกรุงเยรูซาเล็มในวันเทศกาลของยิวที่เรียกว่า เพนเทคอสเต (Pentecost) ลักษณะอันเด่นของคนกลุ่มนี้ที่เรียกว่า คริสตจักรในยุคแรก คือคุณภาพของการมีสามัคคีธรรม หรือการใช้ชีวิตร่วมกันซึ่งโลกนี้ไม่เคยรู้จักมาก่อน ผู้ที่มีชีวิตใหม่และมีพระวิญญาณของพระเจ้าสถิตในชีวิตจะรักซึ่งกันและกัน และความรักนั้นมีคุณภาพสูง กล่าวคือคริสตชนเหล่านั้นได้นำทรัพย์สินของตนไปขายแล้วนำเงินมาแบ่งปันกันคริสตชนทำลงไปโดยไม่มีใครมาบังคับพวกเขาสมัครใจทำเอง เพราะทรัพย์สินที่ขายแล้วเงินทองที่ได้มาก็ยังเป็นของเจ้าของทรัพย์สินอยู่ (กิจการ 5:14) พวกเขาทำด้วยใจสมัครและคริสตชนจะรู้สึกว่าเป็น “สิ่งของที่ตนมีอยู่ไม่ใช่ของตน แต่เป็นของกลาง (กิจการ 4:32)” พระเจ้าทรงกระทำให้ความหวังทรัพย์สินที่ตนถือครองหมดไป ทศนคติและการดำเนินชีวิตเช่นนี้ทำให้เกิดการปฏิรูปความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของชุมชน ทำให้ทุกคนพอมีพอกินทุกคนดำรงชีวิตโดยเศรษฐกิจพอเพียง กล่าวคือ ในพวกศิษย์ไม่มีผู้ใดขาดสน (กิจการ 4:34)”

หลักเศรษฐกิจพอเพียงในพระคัมภีร์นี้มาจากหลักแห่งความใจกว้างและการเต็มใจให้ มาจากฐานความคิดที่คริสตชนที่ให้ชีวิตกับพระเจ้า และพระเจ้าทรงประทานชีวิตใหม่แก่คริสตชนชีวิตเช่นนี้มักทำให้คริสตชนใช้ทรัพย์สินของตนต่อคนที่มีความจำเป็น คุณลักษณะชีวิตนี้เป็นเอกลักษณ์ของคนที่มีพระวิญญาณของพระเจ้า เราทุกคนที่ร่ำรวย จึงควรปลงใจที่จะช่วยเหลือเกื้อกูลคนที่มีโอกาสน้อยกว่าเรา ถ้าเราไม่ทำเช่นนี้เราก็จะไปเหมือนกับคริสตชนในเมืองโครินธ์ที่เป็นคนร่ำรวยนั่งกินและดื่มโดยมิได้ตระหนักว่ามีคนยากจนขาดสน ที่กำลังหิวโหยอยู่จำนวนมาก เราจึงสมควรได้รับคำตำหนิจากอาจารย์เปาโล ซึ่งเป็นอัครทูตของพระเยซูในสมัยนั้นเช่นกันเราควรจะดำรงชีวิตเหมือนกับคริสตชนในเมืองโครินธ์อีกกลุ่มหนึ่งที่เต็มใจช่วยคนขาดสนเพราะว่าในยามที่คริสตชนที่ร่ำรวยเกิดยากจนลงและคนที่เคยช่วยมีบริบูรณ์ขึ้นมาเขาก็จะได้ช่วยเราได้ (2โครินธ์ 8:14) ซึ่งจะทำให้ไม่มีผู้ใดขาดแคลนเลยในสังคม สังคมมนุษย์ที่มีทัศนคติดังกล่าวได้แสดงความรักต่อกันและกันออกมาเป็นการกระทำ ทำให้เกิดสภาพสังคมเศรษฐกิจพอเพียง

ถ้าคริสตจักรทั้งหลายร่วมมือกันทำธุรกิจของพระเจ้าและปรับปรุงระบบบริหารจัดการทาง เศรษฐกิจของคริสตจักรและในองค์กรมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริงแล้ว เราสามารถลดค่าใช้จ่ายและงบประมาณในการเดินทาง อาหาร และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ลดได้มาก ถ้าพวกเขาวางแผนงานพันธกิจ ร่วมกันจริง ๆ เราย่อมแสดงวิถีชีวิตอันใหม่นี้ให้เป็นพยานต่อโลกได้ดีด้วย

พระเยซูทรงเรียกให้เรา เป็นเกลือและความสว่าง กล่าวคือ ให้แทรกตัวเองลงไปในโลก โลก และสังคมกำลังเสื่อมถอยและเปล่งความสลัวมัวมืดทั่วไปในโลกชีวิตของ คริสตชนจึงต้องส่องสว่าง และเป็นเกลือที่ยังต้องเค็ม เมื่อไรที่คริสตจักรดำเนินชีวิตในลักษณะนี้ให้ต่างไปจากโลก ทั้งค่านิยม มาตรฐานการดำรงชีวิตและวิถีชีวิตคริสตชนก็จะมีเสน่ห์ และให้ตัวอย่างอันประเสริฐแก่โลกได้ เราจึง ควรที่จะอธิษฐานอย่างจริงจังและปฏิรูปวิถีชีวิตของคริสตจักรของเราเช่นกัน

***วิถีชีวิตประจำวันของคริสตชน : ศาสนศาสตร์ของการดำเนินชีวิตเฉพาะตนตาม เศรษฐกิจพอเพียงในพระคัมภีร์**

วิถีชีวิตคริสตชนจะต้องสะท้อนให้คนทั้งหลายเห็นวิถีชีวิตของพระเยซู พระองค์สอนให้เรา ดำเนินชีวิตให้บริสุทธิ์ ถ่อมใจ มีความพึงพอใจในของที่พระเจ้าประทานให้ และดำเนินชีวิตให้เรียบง่าย พระองค์สัญญาว่า ผู้ใดมาหาพระองค์ และดำเนินชีวิตติดตามพระองค์ ผู้นั้นจะมีชีวิตที่หายเหนื่อยและ เป็นสุข แต่ด้วยคริสตชนอยู่ในโลกที่มีกิเลสตัณหา ความปรารถนาที่ไม่บริสุทธิ์อาจเข้ามาทำลาย สันติ สุขภายในจิตใจของคริสตชนที่ปรารถนาจะดำเนินชีวิตตามพระองค์ได้ ด้วยเหตุนี้ คริสตชนจึงต้องมา รับการฟื้นฟู และเข้าสนิทกับองค์พระเยซูอยู่ตลอดเวลาหาไม่แล้ว วิถีชีวิตคริสตชนที่เน้นการดำรงชีวิต ที่เรียบง่าย ก็เปรียบเสมือนการพยายามจะดำเนินชีวิตให้ดีด้วยความตั้งใจดีของมนุษย์ การมองสังขารมนี้ย่อมเป็นความจริงด้านเดียว

ความจริงอีกด้านหนึ่ง ก็คือถ้าเราเชื่อฟังพระเยซู เราก็ควรดำเนินชีวิตให้เรียบง่ายโดยใส่ใจใน ความต้องการของบรรดาคนยากจน เราทุกคนควรทราบว่ ในขณะที่เรากำลังอ่านบทความนี้ประชากร 1,500 ล้านกำลังจะอดตาย และมีคน 12,000 คนตาย ลงเพราะไม่มีอาหารจะรับประทานทุก ๆ วัน สังขารมข้อนี้เป็นความจริงอีกด้านหนึ่งที่จะส่งผลให้เราปรารถนาที่จะดำรงชีวิตที่เรียบง่าย

เมื่อคริสตชน ได้ดำเนินชีวิตโดยพิจารณาความจริงทั้ง 2 ด้านคริสตชนบางคนจึงถูกพระเจ้าเรียก ให้ใช้ชีวิตช่วยคนยากจนและดำเนินชีวิตของตนท่ามกลางคนยากจนและบางคนถูกพระเจ้าเรียกให้เปิด บ้านของตนต้อนรับและช่วยเหลือคนที่ตกทุกข์ได้ยากต่าง ๆ คริสตชนทุกคนจึงตั้งจิตปณิธานที่ ปรารถนาจะดำรงชีวิตที่เรียบง่าย ด้วยเหตุนี้พวกเราจึงปรารถนาที่จะสำรวจรายรับรายจ่ายของเรา เพื่อ เราจะใช้จ่ายให้น้อยและให้คนอื่นให้มาก คริสตชนไม่ได้มีกฎระเบียบที่สร้างขึ้นควบคุมตนเองและผู้อื่น

เพื่อให้ทำเรื่องนี้แต่อย่างใดแต่เราพยายามจะดำเนินชีวิตอย่างประหยัด และไม่ปรารถนาให้ทรัพย์ากรที่พระเจ้าประทานให้เสียไปโดยไร้ประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการดำเนินชีวิตส่วนตัว การเลือกเสื้อผ้า อาหารประดับกายและการเลือกสร้างบ้านพักอาศัย การเดินทาง และค่าใช้จ่ายในการสร้างโบสถ์วิหาร เราพยายามจะเรียนรู้ถึงความต่างของสิ่งที่จำเป็นกับสิ่งฟุ่มเฟือย งานอดิเรกที่จำเป็นต้องมีกับงานอดิเรกที่ต้องทำขึ้นเพื่อเห็นแก่หน้าตาและสถานภาพทางสังคม การแต่งกายที่สุภาพและสง่ากับการแต่งกายที่ต้องเสียเงินไปเพราะเห็นแก่ยี่ห้อ การเฉลิมฉลองในวาระอันควรกับงานเลี้ยงที่ต้องทำเป็นพรำหรือเป็นกิจวัตร และการปรนนิบัติพระเจ้ากับการเป็นทาสของแฟชั่น เราก็คงต้องปรึกษากับคนในครอบครัวเพื่อเราจะแบ่งแยกของสองสิ่งนี้อย่างเหมาะสม ถ้าเราจะช่วยกันจริง ๆ แล้ว คนที่อยู่ในโลกที่สามก็จะต้องประมาณตนไม่ฟุ้งเฟ้อหรือมีความอยากซื้ออยากมีจนเกินตัว เพื่อว่าจะให้ได้มาซึ่งสินค้าที่มีราคาเกินฐานะจนเป็นโรคบริโภคนิยมและแฟชั่นนิยม และพี่น้องคริสตชนในตะวันตกก็ต้องช่วยพี่น้องในโลกที่สามที่จะประเมินค่าสภาพเศรษฐกิจของประชากรในภูมิภาคนั้น ๆ ควรมีมาตรฐานที่จะใช้จ่ายได้มากน้อยเพียงใด การจะดำรงชีวิตโดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงให้บรรลุผลเราจึงต้องการซึ่งกันและกันหนุนใจกันและกันและเข้าใจซึ่งกันและกันและ อธิษฐานด้วยกัน

หลักคุณธรรม 4 ประการกับคำสอนในศาสนาคริสต์

หลักคุณธรรม 4 ประการและหลักเศรษฐกิจพอเพียงมีส่วนละม้ายคล้ายคลึงในหลักปฏิบัติกับพระบัญญัติ 10 ประการ แต่เหตุและผลอันเป็นที่มาของธรรมชาติแห่งคุณธรรมในพระบัญญัติ 10 ประการนั้นจะผูกพันอยู่กับธรรมชาติของพระเจ้าโดยแท้ เพราะพระบัญญัติ 10 ประการเปรียบเสมือนหน้าต่างที่เปิดแง้มอยู่ที่เราสามารถชะโงกหน้าเข้าไปดูพระลักษณะของพระเจ้าได้ พระองค์เปิดเผยพระลักษณะของพระองค์เองผ่านพระบัญญัติ 10 ประการ เนื่องจากพระเจ้าทรงรู้ว่าพระองค์เป็นผู้ใด และต้องการให้มนุษย์จำได้หมายรู้พระองค์อย่างไรพระเจ้าองค์นี้ทรงเป็นพระเจ้าที่ไม่มีพระหรือเจ้าใดเสมอเหมือนพระองค์ทรงสร้างสรรพสิ่งทั้งปวงในจักรวาลและสรรพสิ่งที่ทรงสร้างขึ้นนั้นเป็นสิ่งที่ประเสริฐทั้งสิ้น แม้จะประเสริฐเพียงใดก็ไม่มีสิ่งใดที่พระองค์ทรงสร้างจะประเสริฐไปกว่าตัวของพระองค์พระองค์จึงเป็นแหล่งกำเนิดของความประเสริฐทั้งปวง พระคริสต์ธรรมคัมภีร์จึงสอนว่า การปฏิบัติธรรมใด ๆ ของพระองค์ย่อมต้องมีความผูกพันกับพระองค์เป็นประการแรก

พระองค์ทรงประทานชื่อของพระองค์ให้เราเรียก เพื่อเราจะสามารถเรียกพระองค์ได้อย่างถูกต้อง ชื่อนั้นจึงเป็นสิ่งที่เราไม่ควรพูดอย่างไม่สมควร ดังนั้นถ้าเรารู้จักให้เกียรติพระเจ้า เราก็รู้จักให้เกียรติมนุษย์ ทุกวันและทุกเวลาในชีวิตของเรา เป็นของประทานจากพระเจ้าดังนั้นเวลาของเราเป็นของพระเจ้าพระองค์ทรงปรารถนาให้เราใช้เวลาเหล่านั้นเพื่อสะท้อนทัศนคติของเราว่า เราใช้เวลาของพระ

เจ้าด้วยใจคตัญญูรู้คุณค่าหรือไม่ พระองค์มีพระประสงค์ให้เราใช้เวลาของเราเพื่อประโยชน์ของคนอื่น เพื่อส่วนรวมและเพื่อประเทศชาติด้วย

มนุษย์เราทุกคน ย่อมมีบิดาถูกย่อมมีส่วนละหมาดคล้ายคลึงกับรูปร่างหน้าตาของบิดามารดาของตนด้วยเหตุนี้เราต้องให้เกียรติแก่บิดามารดาของตนไม่เพียงแต่บิดามารดาเป็นผู้ให้กำเนิดชีวิตแก่เรา แต่ท่านยังดูแลเราทำหน้าที่เสมือนเป็นตัวแทนของพระเจ้าในชีวิตของเราตอนเราเยาว์วัย การฝึกใจตัวเองให้ประพฤติในความดีนั้น ต้องกระทำต่อผู้มีพระคุณคือ บิดามารดาของตนด้วยพระเจ้าเป็นผู้ประทานเพศให้แก่มนุษย์ เพศเป็นของพระเจ้าเราจึงสามารถเป็นตัวอย่างของความรักที่แท้จริง ที่มนุษย์ควรจะสตัยซื่อต่อกันโดยไม่มีเงื่อนไข ความรักนี้สะท้อนถึงความรักของพระเจ้าที่มีต่อมนุษย์ที่ไม่สามารถทำลายลงได้ การดำรงชีวิตอย่างพอเพียงต้องพอเพียงในเรื่องเพศด้วย และการอดทน อดกลั้น และข่มใจตัวเองต้องกระทำกับเรื่องเพศด้วย

สิทธิในทรัพย์สินของมนุษย์ถือว่าเป็นเรื่องสูงและศักดิ์สิทธิ์ เราไม่ควรไปถือครองหรือไปทำให้ใครเสียสิทธิในทรัพย์สินของเขาเพราะทรัพย์สินของมนุษย์เป็นของพระเจ้า ภาษาก็เช่นกันเป็นสิ่งที่พระเจ้าทรงประทานให้เพื่อให้เราพูดจากันให้มีความเข้าใจและมีความสุขภาษาเป็นสัญลักษณ์ชี้ไปยังสิ่งต่าง ๆ ที่มีจริงที่อยู่เบื้องหลังภาษานั้นด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น เราจึงไม่ควรใช้คำพูดใด ๆ ที่ผิดไปจากความจริงเพื่อผลประโยชน์แห่งตน หรือเพื่อทำลายผู้อื่น มนุษย์ทุกคนมีเกียรติและศักดิ์ศรีที่พระเจ้าประทานให้ การใช้คำพูดใด ๆ ที่ผิดจากความจริงอาจไปทำลายเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของคนอื่นได้ เพราะเกียรติและศักดิ์ศรีของมนุษย์เป็นของพระเจ้า และประการสุดท้าย พระเจ้ามีพระประสงค์ให้เราสนใจในสิ่งที่พระเจ้าทรงมีน้ำพระทัยในชีวิตของเรา ดังนั้นเราจึงไม่ควรอยากมีอยากได้ในตำแหน่ง ทรัพย์สิน หรือ บ้านเรือนของคนอื่น เราสามารถพูดอีกนัยหนึ่งก็คือ พระเจ้าทรงบริสุทธิ์ และมีความประสงค์ให้ชีวิตของเรา รวมทั้งความสัมพันธ์ต่าง ๆ ในชีวิตของเราให้บริสุทธิ์ด้วย พระองค์ประเสริฐและควรที่เราจะนมัสการสรรเสริญวิถีของพระองค์ถูกต้อง ควรที่เราจะเชื่อฟังและทำตาม ดังนั้นพระเจ้าจึงสรุปพระบัญญัติใหม่ของพระองค์ไว้ 2 ข้อ คือ: (1) จงรักพระเจ้าด้วยสุดจิตสุดใจของท่าน ด้วยสุดความคิดและด้วยสิ้นสุดกำลังของท่าน และ (2) จงรักเพื่อนบ้านเหมือนรักตนเอง

อาจพูดได้ว่าหลักธรรมในศาสนาคริสต์มีพื้นฐานมาจากความรัก เชื่อเพลิงที่ใช้ขับเคลื่อนการดำเนินชีวิตคริสตชน คือ ความรัก รักในพระเจ้าและรักในเพื่อนมนุษย์คุณธรรมที่จะปฏิบัติกับเพื่อนมนุษย์หรือความรักในเพื่อนมนุษย์ และการปฏิบัติต่อเพื่อนมนุษย์อย่างถูกต้องย่อมเกี่ยวพันกับพระเจ้าและพระลักษณะของพระองค์ นี่คือนิยามคุณธรรมในศาสนาคริสต์ ในทำนองเดียวกัน คนไทยทุกคนรู้ว่าพระบรมราโชวาทที่เป็นหลักคุณธรรม 4 ประการ เป็นของประเสริฐ ประพฤติแล้วย่อมส่งผลดีต่อตัวเอง คนอื่น และประเทศชาติ แต่การที่คนไทย (รวมถึงคริสตชนไทย) เต็มใจปฏิบัติหลักธรรมเหล่านี้ก็

เพราะเราคนไทยมีความรัก สวามีภักดี และจงรักภักดีต่อพระเจ้าอยู่หัวฉันใด การที่คริสตชนไทยสนใจ ประพตฤคณธรรมก็เพราะคริสตชนไทยมีความรักในพระเจ้าฉันนั้น แต่ดูจะเป็นพระพรแก่คริสตชนไทยถึง 2 ชั้นที่คริสตชนไทยมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่มอบหลักธรรม 4 ประการ และมีพระเจ้าที่ทรงมอบพระบัญญัติของพระองค์.

ที่มา : พระคริสตธรรมประทีป สหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย, ปีที่ 56 ฉบับที่ 307
พฤศจิกายน – ธันวาคม 2005, หน้า 25-32.